

**LIETUVOS RESPUBLIKOS METROLOGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1452 9,18, 30 IR 36
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS
GAUTI INFORMACIJĄ IR DUOMENŲ PAKARTOTINIO NAUDOJIMO ĮSTATYMO NR.
VIII-1524 2, 3, 10, 14 IR 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1234 2, 29
IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS INFORMACINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMO ĮSTATYMO NR. XI-1807 11, 12, 17,
24,26, 27, 28, 29, 34, 43, 45 IR 46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, Įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – Ministerija) parengė:

- 1) Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo Nr. VIII-1524 2, 3, 10, 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo projektas).
- 2) Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo Nr. I-1452 9, 18, 30 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Metrologijos įstatymo projektas),
- 3) Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Viešojo administravimo įstatymo projektas);
- 4) Lietuvos Respublikos Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 11, 12, 17, 24,26, 27, 28, 29, 34, 43, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – VIIVĮ projektas).

Šių projektų tikslas – suderinti nuostatas, susijusias su registrų kūrimu ir informacinių sistemų (toliau – IS) steigimu, kad jos atitiktų Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme (toliau – VIIVĮ) nustatytus reikalavimus.

Pažymėtina, kad asmens duomenų viešinimas – tai teisės į privatų gyvenimą gerbimą ir asmens duomenų apsaugą ribojimas, todėl jis turi kilti iš įstatymo. Vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento ([ES](#)) [2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 6 straipsnio 3 dalimi, būtent įstatyme turėtų būti nustatytas asmens duomenų viešo skelbimo tikslas, jog duomenų subjektai būtų informuoti apie tai, koku tikslu neapibrėžtam asmenų ratui leidžiama susipažinti su jų asmens duomenimis, viešinami asmens duomenys.

Licencijų informacinės sistemos (toliau – LIS) tikslas – gerinti verslo aplinką, ūkio subjektams suteikiant galimybę rasti įvairių rūšių gautas licencijas vienoje vietoje, suteikti galimybę visuomenei gauti informaciją, ar ūkinė veikla yra legali ir saugi. Šiuo metu Viešojo administravimo įstatyme nėra numatytas asmens duomenų viešinimas LIS ir toks reguliavimas neužtikrina LIS tikslo pasiekimo ir uždavinių įgyvendinimo, kadangi sudaro kliūtis LIS skelbti (viešinti) visą informaciją apie licencijų turėtojus, nes asmens duomenys skelbiami tik kai tai numatyta konkrečiame licencijavimą nustatančiame įstatyme.

Viešojo administravimo įstatymo projektu papildomai siekiama įgalinti asmens duomenų (paprastai licencijų turėtojų) viešinimą LIS.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai

2.1. Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo projektą parengė Ministerijos Skaitmeninių iniciatyvų grupės (vadovė Lina Giedraitienė, tel. +370 659 288 42, el. p. Lina.Giedraitiene@eimin.lt) vyriausioji specialistė Vilmantė Grencienė (tel. +370 649 653 54, el. p. Vilmante.Grenciene@eimin.lt).

2.2. Metrologijos įstatymo projektą parengė Ministerijos Kokybės infrastruktūros skyriaus (Kokybės infrastruktūros skyriaus patarėja Gerda Krukonienė laikinai atlieka Kokybės infrastruktūros skyriaus vedėjo funkcijas, tel. +370 659 19386, el. p. Gerda.Krukoniene@eimin.lt) vyr. specialistė Inga Buzienė (tel. +370 659 57 297, el. p. Inga.Buziene@eimin.lt).

2.3. Viešojo administravimo įstatymo projektą parengė Geresnio reglamentavimo ir verslo priežiūros politikos grupės (vadovė Justė Bulytė; vyresnioji patarėja Roberta Valinčienė, tel. +37066315324, el. p. Roberta.Valinciene@eimin.lt) patarėja Ramunė Mickuvienė (tel. +370 694 75208, el. p. Ramune.Mickuviene@eimin.lt).

2.4. VIIĮ projektą parengė Skaitmeninės politikos grupės (vadovė Aušra Kumetaitienė, tel. +370 610 16325, el. p. Ausra.Kumetaitiene@eimin.lt) vyr. specialistės Neringa Šimkienė (tel. +370 659 21029, el. p. Neringa.Simkiene@eimin.lt) ir Lina Žongolavičiūtė (tel. +370 660 93368, el. p. Lina.Zongolaviciute@eimin.lt).

3. Dabartinis Įstatymo projekte aptartų teisinių santykių reguliavimas

3.1. Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas.

Galiojančio Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 17 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Lietuvos atvirų duomenų portalo nuostatus tvirtina Vyriausybė.

Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatyta, kad šis įstatymas netaikomas duomenims, kuriuos teikti draudžia įstatymai ar jais vadovaujantis priimti kiti norminiai teisės aktai.

3.2. Metrologijos įstatymas.

Pagal šiuo metu galiojančias Metrologijos įstatymo 18 straipsnio nuostatas numatyta, kad teisės aktuose nustatyta tvarka Lietuvos Respublikoje patvirtinti matavimo priemonės tipai, taip pat Lietuvos Respublikoje pripažinti matavimo priemonių tipai, kurių patvirtinimas yra atliktas kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje yra įrašomi į Lietuvos matavimo priemonių valstybės registrą.

3.3. Viešojo administravimo įstatymas

Šiuo metu pagal LIS sąvoką šios IS valdytoją ir tvarkytoją turi įgalioti Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Asmens duomenų viešinimas LIS nenumatytas.

3.4. VIIĮ

Vadovaujantis Terminų banko aprobuota sąvoka, „**valstybės politikos formavimas**“ apibrėžiamas kaip „*valstybės institucijų ir įstaigų veikla, kuria siekiama nustatyti valstybės reguliuojamų visuomeninių santykių sričių (valstybės valdymo, gynybos, ekonomikos, verslo ir kt.) prioritetus, vystymosi kryptis, jų pasiekimo būdus, numatyti siektinus rezultatus ir valstybės institucijų ir įstaigų kompetenciją, reikalingą jiems pasiekti, ir kuri apima su tuo susijusių įstatymų, Seimo ar Vyriausybės nutarimų projektų rengimą*“. „**Valstybės politikos įgyvendinimas**“ apibrėžiamas kaip „*valstybės institucijų ir įstaigų veikla, apimanti planavimo, organizavimo, koordinavimo, reguliavimo, kontrolės (priežiūros) ir vertinimo funkcijų atlikimą, vykdam įstatymais, Seimo ar Vyriausybės nutarimais nustatytą tam tikrų valdymo sričių valstybės politiką*“.

Derinant IS nuostatus yra vertinama jų atitiktis VIIĮ, Informacinių sistemų steigimo, kūrimo, atnaujinimo, pertvarkymo ir likvidavimo tvarkos aprašui (toliau - Aprašas) ir kitiems IS steigimą, kūrimą, atnaujinimą, pertvarkymą ar likvidavimą reglamentuojantiems teisės aktams. T. y. vertinama, kaip ir ar tinkamai yra įgyvendinami valstybės informacinių išteklių (toliau - VII) politika reglamentuojantys teisės aktai. Patys IS nuostatai, kurie yra tvirtinami valdytojų, neįtakoja tų teisės aktų turinio t. y. su VII politikos formavimu jie nėra susiję.

Atsižvelgiant į tai, kad IS nuostatų derinimas yra politikos įgyvendinimo funkcija, VIIIVĮ projektu siūloma aiškiai priskirti šią funkciją politiką įgyvendinančiai institucijai.

VIIIVĮ 17 straipsniu yra reglamentuojama Duomenų valdysenos komiteto (toliau – Komitetas) veikla ir sudėtis. Pagal šio straipsnio 3 dalį Komitetą sudaro Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatyme nurodytos Valstybės duomenų valdymo kolegijos nariai, Reglamento (ES) 2016/679 taikymo priežiūrą atliekančios institucijos vadovas arba jo pavaduotojas ir duomenų valdymo įgaliotiniai. Atsižvelgiant į tai, kad viena institucija gali turėti kelis duomenų valdymo įgaliotinius, taip pat į Valstybės duomenų valdymo kolegijos sudėtį, smarkiai išsiplečia Komiteto narių sudėtis, sudėtingą nustatyti baigtinį Komiteto narių sąrašą, o tai įtakoja Komiteto veiklos efektyvumą, sudėtinga koordinuoti darbus, priimti bendrus sprendimus.

Praktikoje susiduriama su situacijomis, kai institucijos turi poreikį keisti savo valdomos IS rūšį (Pagal VIIIVĮ 9 straipsnį), tačiau VIIIVĮ (24 straipsnis) šiuo metu nenumato galimybės pertvarkyti IS, kai keičiasi jų rūšis, t. y. nereglamentuotos nuostatos, kai atsiranda poreikis registro IS pertvarkyti į valstybės ar vidaus administravimo IS, ar valstybės IS į vidaus administravimo IS ir atvirkščiai. Atsižvelgiant į tai, siūloma papildyti VIIIVĮ 24 straipsnį ir reglamentuos IS pertvarkymo atvejus keičiant jų rūšį.

Pagal šiuo metu esamą praktiką ir VIIIVĮ teisinį reguliavimą IS duomenų teikimo sutartis su duomenų gavėjais sudaro IS tvarkytojai (VIIIVĮ 26 straipsnio 4 dalies 6 punktas, 28 straipsnio 2 dalis). Tačiau atskirose VIIIVĮ 26, 27 ir 28 straipsnių dalyse esama redakcinio pobūdžio neatitikimų, kai vietoj IS tvarkytojų yra nurodyti duomenų tvarkytojai, kurių praktikoje atskirų IS atvejais gali būti nuo kelių šimtų iki tūkstančio ir daugiau, todėl duomenų teikimo sutarčių sudarymo procesas taptų itin komplikuoatas.

Atsižvelgiant į tai, siekiant teisinio aiškumo bei išvengiant kylančių taikymo problemų siūloma tikslinti VIIIVĮ 26, 27 ir 28 straipsnių nuostatas, sistemškai suvienodinant IS tvarkytojų ir duomenų tvarkytojų atliekamas funkcijas, susijusias su duomenų teikimo sutarčių sudarymu (duomenų teikimo sutarčių sudarymą visose minėtų straipsnių dalyse vienodai priskiriant IS tvarkytojui).

Šiuo metu VIIIVĮ 29 straipsnio nuostatos neatitinka VIIIVĮ 22 straipsnio nuostatų dėl Informacinių sistemų registro IS. 2025 m. balandžio 9 d. įvyko susitikimas su Vyriausybės kanceliarijos, Teisingumo ministerijos ir Žemės ūkio ministerijos atstovais dėl VIIIVĮ 22 straipsnio nuostatų taikymo. Susitikimo metu buvo sutarta, kad įstatymuose, kuriais inicijuojamas registro kūrimas, turi būti nurodyti konkretūs registrų ir registrų IS pavadinimai, taip pat aiškiai įvardinti objektai ir juos apibūdinantys duomenų rinkiniai. Atsižvelgiant į šį susitarimą, taip pat buvo priimtas sprendimas atitinkamai tikslinti VIIIVĮ 29 straipsnį, suderinant jo nuostatas su VIIIVĮ 22 straipsnio nuostatomis.

VIIIVĮ 43 straipsniu reglamentuota centralizuoto IT paslaugų teikimo atlyginimo tvarka, tačiau praktikoje susiduriama su situacijomis, kai institucijos išreiškia poreikį gauti IT paslaugas, kurios įtrauktos į centralizuotai teikiamų IT paslaugų katalogą, bet jų parametrai skiriasi nuo centralizuotai teikiamų IT paslaugų kataloge nustatytų standartinių IT paslaugų parametrų (toliau – nestandartinių parametrų IT paslaugos). Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą valstybės IT paslaugų teikėjas tokių paslaugų teikti arba negali arba jų suteikimas užtrunka laike. Siekiant sudaryti lankstesnes sąlygas valstybės IT paslaugų teikėjui teikti nestandartinių parametrų IT paslaugas, siūloma tikslinti šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą.

VIIIVĮ 45 straipsnio 2 dalies nuostatos nustato alternatyvos pasirinkimo teisę (vidutinės ir mažos svarbos VII laikyti arba valstybiniuose arba privačiuose duomenų centruose), tačiau nenustato kriterijų, kuriais vadovaujantis ta teisė turi būti realizuojama. Toks teisinio reguliavimo neapibrėžtumas nepagrįstai sukuria teisėtų lūkesčių ir įstatymo taikymo problemų. VIIIVĮ 45 straipsnio 3 dalies nuostatos

reglamentuoja šiuo metu praktikoje neįgyvendinamus veiklas ir veiksmus, sukeliančius perteklinę administracinę naštą.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir laukiami teigiami rezultatai

4.1. Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo projektu siekiama:

4.1.1. pakeisti galiojančio Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 17 straipsnio 3 dalies nuostatą išbraukiant nustatą *portalo nuostatus tvirtina Vyriausybė*, vietoj jos nustatant, kad Lietuvos atvirų duomenų portalo IS valdytoja ir duomenų valdytoja yra Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Šiuo metu keičiamame teisės akte numatyta, kad Lietuvos atvirų duomenų portalo, kuris yra IS, nuostatus tvirtina Vyriausybė. Šis pakeitimas atliekamas vadovaujantis VIIIV 27 straipsnio 1 dalimi, kuri nustato, kad IS nuostatus rengia ir tvirtina IS valdytojai, t. y. siekiant, kad Lietuvos atvirų duomenų portalo nuostatai būtų patvirtinti ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu.

4.1.2. pakeisti šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 3 punktą atsisakant punkto nuostatos „*ar jais vadovaujantis priimti kiti norminiai teisės aktai*“. Pažymėtina, kad draudimai turi būti nustatomi tik įstatymo lygmeniu, kadangi svarbiausi visuomeniniai santykiai yra reguliuojami įstatymais. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2015 m. rugsėjo 29 d. nutarime konstatuota, kad „5. Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje laikomasi principinės pozicijos, kad svarbiausi visuomeniniai santykiai turi būti reguliuojami įstatymais. Ne kartą pažymėta ir tai, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją su žmogaus teisių ir laisvių turinio apibrėžimu ar jų įgyvendinimo garantijų įtvirtinimu susijusį teisinį reguliavimą galima nustatyti tik įstatymu (1995 m. spalio 26 d., 1996 m. gruodžio 19 d., 2004 m. gruodžio 13 d., 2007 m. gegužės 5 d., 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimai). Jokiomis aplinkybėmis poįstatyminiais teisės aktais negalima nustatyti asmens teisės atsiradimo sąlygų, riboti teisės apimtį (2007 m. gegužės 5 d. nutarimas).“ Pagal Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 1 straipsnio 1 dalį, „šio įstatymo tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti <...> informaciją <...> bei <...> duomenis <...> įgyvendinimo priemones ir tvarką“.

4.1.3. Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo projektu šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalis papildoma nauju 11 punktu, kadangi galiojančioje redakcijoje nėra išskirti atvejai, kai duomenų tvarkymas yra reglamentuojamas specialiuose teisės aktuose – Lietuvos Respublikos apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatyme ir Lietuvos Respublikos pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo įstatyme, kurie nepatenka į Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo apimtį.

4.1.4. Atsižvelgiant į VIIIV galiojančias nuostatas, Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo projektu taip pat tikslinamos šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalies, 10 straipsnio 6 dalies, 14 straipsnio 1 dalies formuluotės, susijusios su registrais, IS.

Taip pat pažymėtina, kad Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje vartojama sąvoka „institucijos“ nėra atskleista remiantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 35 punktu, kuriame nustatyta, kad „terminų apibrėžtyse trumpiniai nevertojami ir neįvedami“. Atkreiptinas dėmesys, kad atskleidžiant sąvoką „institucijos“ turėtų būti peržiūrėtos ir kitos Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 3 straipsnyje pateiktos apibrėžtys (pvz., šio įstatymo 3 straipsnio 4, 5, 9, 11 ir kitos dalys). Keičiant sąvokų formuluotes, reikėtų keisti daugelį Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo straipsnių, todėl manytume, kad sąvokų formuluočių keitimo nereikėtų daryti Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo projektu.

4.2. Metrologijos įstatymo projektu:

atsižvelgiant į VIIIVĮ reglamentuotas VII rūšis, jas apibrėžiančias sąvokas bei šiuo metu galiojančiame Metrologijos įstatyme numatyto Lietuvos matavimo priemonių valstybės registro (toliau – matavimo priemonių registras) duomenų tvarkymo tikslus, siekama patikslinti, kad šis registras laikomas IS. Vadovaujantis VIIIVĮ 22 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatomis, registras steigiamas kaip valstybės mastu, reguliuojant visuomeninius santykius, yra reikalingas objekto ar objektų įregistravimo faktas, siekiant jį panaudoti prieš kitus asmenis ar sukelti kitų teisinių pasekmių, taip pat jeigu duomenys, apibūdinantys objektą, yra sudedamoji kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse ar Europos ekonominės erdvės valstybėse tvarkomų duomenų dalis. Vadovaujantis VIIIVĮ 23 straipsnio 2 dalimi, IS steigiamas kaip yra reikalinga subjektų teisės aktų nustatytoms funkcijoms, įskaitant ir vidaus administravimo funkcijas, skaitmenizuoti ir duomenims tvarkyti. Pagal šiuo metu galiojančias Metrologijos įstatymo 18 straipsnio nuostatas, kuriame reglamentuota matavimo priemonių atitikties įvertinimo ir matavimo priemonių tipo įvertinimo ir patvirtinimo procedūra, šį įstatymo straipsnį įgyvendinančiuosius teisės aktus (Lietuvos matavimo priemonių valstybės registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 210 „Dėl Lietuvos matavimo priemonių valstybės registro nuostatų patvirtinimo“, Matavimo priemonių teisinio metrologinio reglamentavimo taisyklės patvirtintos 2014 m. spalio 24 d. ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr. 4-761 „Dėl Matavimo priemonių teisinio metrologinio reglamentavimo taisyklių patvirtinimo“) bei matavimo priemonių registro techninę specifikaciją, matavimo priemonių registras, siekiant patogumo yra skirtas valstybės funkcijoms atlikti ir yra naudojamas šių funkcijų administravimo bei informavimo tikslais, o ne siekio panaudoti prieš kitus asmenis tikslais. Siekiant efektyvinti veiklos procesus ir patogiau teikti administracines paslaugas ūkio subjektams, 2024 m. atliekant šio registro modernizavimo darbus, sudaryta galimybė suinteresuotiems asmenims pateikti prašymą patvirtinti matavimo priemonės tipą ar pripažinti kitose ir reikiamus dokumentus bendrojoje IS, taip pat skaitmenizuoti visi procesai apimantys prašymų pateikimo stebėseną, duomenų atnaujinimą ir viešinimą. Pagrindinis įrodymas, siekiant jį panaudoti prieš kitus asmenis ar sukelti kitų teisinių pasekmių yra laikomas ne įrašymo į matavimo priemonių registrą faktas ir registravimo duomenų pavišėjimas, o tipo patvirtinimo sertifikatas, ar Teisinio metrologinio reglamentavimo taisyklėse nustatyta tvarka kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje pagal šių valstybių nacionalinės teisės aktų reikalavimus, pripažintas matavimo priemonės tipas. Nei Metrologijos įstatyme, nei Administracinių nusižengimų kodekse nėra nustatytos atsakomybės jei matavimo priemonės tipas nėra įrašytas į minėtą registrą, fiziniams ir juridiniams asmenims taikoma atsakomybė dėl matavimo priemonės metrologinio patvirtinimo neatlikimo, kurį matavimo priemonėms, nepatenkančios į techninių reglamentų taikymo sritį, sudaro matavimo priemonės tipo įvertinimas ir patvirtinimas bei matavimo priemonės patikra (pirminė, periodinė, neeilinė).

Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytą informaciją bei argumentus, matavimo priemonių registras savo esme tenkina VIIIVĮ 23 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą IS steigimo tikslą bei atitinka šio įstatymo 9 straipsnio 2 punkte apibrėžtą IS rūšį – valstybės IS, kuriose tvarkomi subjektų teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti reikalingi duomenys, įskaitant ir valstybės IS, skirtas kelių ar daugelio subjektų jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytoms vienodo pobūdžio veiklos funkcijoms atlikti ir duomenims tvarkyti. Atsižvelgiant į tai, kad matavimo priemonių registras jau šiuo metu neatitinka registrai būdingų požymių, priėmus Metrologijos įstatymo projekto 2 straipsnyje siūlomą Metrologijos įstatymo 18 straipsnio pakeitimą, keičiant matavimo priemonių registrą į valstybės IS bus atliekami reikiami poįstatyminio reguliavimo teisės aktų pakeitimai ir procedūros teisės aktuose nustatyta tvarka.

Metrologijos įstatymo projekte taip pat, siekiant suderinti nuostatas su VIIIVĮ nustatytomis IS rūšimis, patikslinamos Metrologijos įstatymo 30 straipsnio bei 36 straipsnio atitinkamų dalių

formuluotės, susijusios su Juridinių asmenų registru, jas pakeičiant Juridinių asmenų registro informacine sistema, bei atliekami kiti techniniai pakeitimai, susiję su šiuo metu galiojančių atitinkamų teisės aktų nuostatomis.

4.3. Viešojo administravimo įstatymo projektu:

keičiama Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme apibrėžta LIS sąvoka, nurodomas LIS duomenų valdytojas. Kadangi pagal VIIVĮ 25 straipsnio 1 dalį duomenų valdytojas ar valdytojai ir IS valdytojas bei duomenų tvarkytojas ar tvarkytojai ir IS tvarkytojas nurodomi ir IS nuostatuose, valdytojui ir tvarkytojui paskirti yra netikslinga priimti Vyriausybės nutarimą, kuriuo suteikiami atitinkami įgaliojimai, todėl LIS sąvoka keičiama atsisakant nuorodos į Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos valdomą ir tvarkomą IS

Pagal VIIVĮ 22 straipsnio 1 dalį, registras pradedamas kurti, kai reguliuojant visuomeninius santykius, atsirandančius sprendžiant ekonominius, socialinius, teisėsaugos ar kitus uždavinius, yra reikalingas objekto ar objektų įregistravimo faktas, siekiant jį panaudoti prieš kitus asmenis ar sukelti kitų teisinių pasekmių. Didžioji licencijų duomenų dalis į LIS yra perduodama iš kitų IS per integracines sąsajas ir tais atvejais įregistravimo LIS faktas nesukelia jokių teisinių pasekmių. Tik nedidelė dalis licencijų išduodama per LIS, tačiau ir tais atvejais administracinis sprendimas dėl licencijos išdavimo dažniausiai priimamas ne LIS, o atitinkamo viešojo administravimo subjekto dokumentų valdymo sistemoje. Laikomės nuomonės, kad LIS netikslinga pertvarkyti į registro IS, nes tik nedidelė dalis licencijų rūšių yra išduodamos per šią sistemą, be to, jos pagrindinis tikslas yra suteikti galimybę per „vieną langelį“ visuomenei gauti informaciją, ar ūkinė veikla yra legali ir saugi, o ne registruoti objektus – licencijas.

Viešojo administravimo įstatymo projekte nustatomas bendras licencijų duomenų, įskaitant asmens duomenis, viešinimo per „vieną langelį“ tikslas ir viešinami asmens duomenys. Taip pat numatoma išlyga konkrečios srities licencijavimą nustatančiame įstatyme numatyti, kad asmens duomenys LIS neviešinami, jei viešinimas yra nebūtinas ir neproporcingas, taip pat nurodoma institucijoms įvertinti asmens duomenų viešinimo būtinumą ir proporcingumą, duomenų atvėrimo pakartotinai naudoti bei duomenų teikimo apribojimų poreikį, kai rengiamas licencijavimą nustatantis įstatymas, ir Vyriausybei pateikti įstatymų projektus, kuriais yra numatoma išlyga dėl asmens duomenų viešinimo tais atvejais, kai viešinimas yra nebūtinas ir neproporcingas. Tokios nuostatos padėtų pasiekti valstybės užsibrėžtą LIS tikslą ir sumažintų keistinių specialiųjų įstatymų skaičių, kuriuose kitu atveju būtų kartojamos iš esmės tos pačios nuostatos dėl licencijų turėtojų asmens duomenų viešinimo. Jei pripažįstama, kad turi būti taikomi duomenų atvėrimo pakartotinai naudoti ar (ir) duomenų teikimo apribojimai, jie nustatomi licencijuojamą veiklą reglamentuojančiame įstatyme. Viešojo administravimo įstatymo projektu nekeičiami Viešojo administravimo įstatymo straipsniai, kurie taip pat turėtų būti tikslinami įgyvendinant VIIVĮ nuostatas, nes atitinkami patikslinimai yra padaryti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 1, 2, 5, 9, 10, 12, 19, 23, 24, 29, 30, 31, 33, 35, 37, 40 straipsnių ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo, įstatymo papildymo III¹ skyriumi, 33¹ straipsniu ir priedu bei 29 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektu Nr. XIVP-3977(2), kuris yra svarstomas Seime.

4.4. VIIVĮ projektu siūloma

1) siūloma pripažinti netekusiu galios VIIVĮ 11 straipsnio 2 dalies 6 punktą, ir patikslinti VIIVĮ 12 straipsnio 2 dalies 17 punktą.. Ministerija, kaip politiką VII srityje formuojanti institucija, rengia Aprašą ir tvirtina VII valdymo ir tvarkymo metodiką. Todėl vertinimo funkcijas dėl atitikties šiems teisės aktams tikslinga suteikti įgaliotajai institucijai – VSSA.

2) siekiant, kad Komiteto veikla būtų efektyvesnė, siūloma tikslinti VIIVĮ 17 straipsnio 3 dalies formulotę, kad Komitetą sudaro Reglamentą (EB) Nr. 223/2009 įgyvendinimą atliekančios ir dalyvaujančios, formuojant valstybės politiką ministrui pavestojė valstybės duomenų valdysenos srityje,

institucijos vadovas arba jo pavaduotojas, Reglamento (ES) 2016/679 taikymo priežiūrą atliekančios institucijos vadovas arba jo pavaduotojas, archyvų ir dokumentų srities valstybinį administravimą įgyvendinančios institucijos vadovas arba jo pavaduotojas, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Vyriausybės skiriami atstovai.

3) siekiant reglamentuoti IS pertvarkymą, kai keičiasi IS rūšis, VIIIVĮ 24 straipsnio 2 dalis papildoma 4 ir 5 punktais. Taip bus pašalinta šiuo metu galiojančio teisinio reguliavimo spraga ir sudarytos teisinės prielaidos pertvarkyti IS keičiant jų rūšį (pagal VIIIVĮ 9 straipsnį.)

4) siekiant sistemiškai užtikrinti duomenų teikimą ir mažinti administracinę naštą, dėl duomenų teikimo sutarčių sudarymo siūloma tikslinti VIIIVĮ 26 27 ir 28 straipsnius.

5) VIIIVĮ 29 straipsnį dėstyti nauja redakcija, siekiant jo nuostatas suderinti su VIIIVĮ 22 straipsnio nuostatomis.

5) sudaryti sąlygas valstybės IT paslaugų teikėjams teikti nestandartinių parametrų IT paslaugas ir gauti už tai sąnaudomis pagrįstą atlygį, keičiant 43 straipsnio 9 dalį ir papildant šį straipsnį 10 ir 11 dalimis ir nustatant, kad kriterijus, kuriais vadovaujantis IT paslaugos gali būti priskiriamos nestandartinių parametrų IT paslaugoms nustato Vyriausybė. Šie kriterijai bus nustatyti Vyriausybės tvirtinamame Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų teikimo tvarkos apraše. Šiame apraše taip pat bus nustatyta IT paslaugų priskyrimo standartinėms ir nestandartinėms IT paslaugoms tvarka.

6) Siekiant efektyvaus VII paskirstymo ir laikymo VDC bei atisakyti neefektyvių ir šiuo metu praktikoje neįgyvendinamų veiklų ir veiksmų, būtina sistemiškai tikslinti 45 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas, išdėstant jas taip.

7) atliekami VIIIVĮ 34 straipsnio 1 dalies ir 46 straipsnio 1 dalies pakeitimai, siekiant ištaisyti techninius netikslumus.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma. Įstatymų projektų nuostatos neturės neigiamų pasekmių ekonomikai, socialinei aplinkai ar viešajam administravimui.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti įstatymai neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Viešojo administravimo įstatymo projekto įgyvendinimas padės pagerinti verslo aplinką, ūkio subjektams suteikiant galimybę rasti įvairių rūšių gautas licencijas vienoje vietoje.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, teisės aktai, kuriuos būtina priimti, galiojantys teisės aktai, kuriuos reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Reikės priimti tam tikrų licencijuojamą veiklą reglamentuojančių įstatymų pakeitimus, kuriuose nustatomi duomenų atvėrimo pakartotinai naudoti ar (ir) duomenų teikimo apribojimai, jei jie taikytini, ir kad licencijų turėtojų asmens duomenys LIS viešai neskelbiami, jeigu pripažįstama, kad nebūtina ir (arba) neproporcinga viešai skelbti teisę vykdyti tam tikrų rūšių ūkinę veiklą suteikiančių licencijų turėtojų asmens duomenų. Konkretus keistinių įstatymų sąrašas negali būti pateiktas, nes tik

kompetentingos institucijos gali įvertinti savo kompetencijos srities asmens duomenų viešinimo būtinumą ir proporcingumą, reikiamus duomenų atvėrimo pakartotinai naudoti ar (ir) duomenų teikimo apribojimus, kurie turi būti nustatyti įstatymu.

10. Įstatymo projekto atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimams, Įstatymų projektų sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo projektu nustatoma „Licencijų informacinės sistemos“ sąvoka ir Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo projektu tikslinama sąvoka „duomenys“ įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka ir įtrauktos į Terminų banką.

11. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, Europos Sąjungos teisei neprieštarauja.

12. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai ir parengimo terminai

12.1. Priėmus Teisės gauti informaciją įstatymo projektą, reikės:

12.1.1. pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. sausio 15 d. nutarimą Nr. 24 „Dėl Lietuvos atvirų duomenų portalo nuostatų patvirtinimo“.

12.1.2. priimti ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymą, patvirtinantį Lietuvos atvirų duomenų portalo nuostatus.

12.2. Priėmus Metrologijos įstatymo projektą, reikės:

12.2.1. pripažinti netekusiu galios Lietuvos matavimo priemonių valstybės registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 210 „Dėl Lietuvos matavimo priemonių valstybės registro nuostatų patvirtinimo“;

12.2.2. priimti ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymą, patvirtinantį Lietuvos matavimo priemonių informacinės sistemos nuostatus.

12.3. Priėmus Viešojo administravimo įstatymo projektą, reikės:

12.3.1. panaikinti Licencijų informacinės sistemos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo ir Licencijų informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“;

12.3.2. priimti ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymą, patvirtinantį Licencijų informacinės sistemos nuostatus,

12.3.3. priimti tam tikrų licencijuojamą veiklą reglamentuojančių įstatymų pakeitimus, kuriuose nustatomi duomenų atvėrimo pakartotinai naudoti ar (ir) duomenų teikimo apribojimai, jei jie taikytini, ir kad licencijų turėtojų asmens duomenys Licencijų informacinėje sistemoje viešai neskelbiami, jeigu pripažįstama, kad nebūtina ir (arba) neproporcinga viešai skelbti teisę vykdyti tam tikrų rūšių ūkinę veiklą suteikiančių licencijų turėtojų asmens duomenų. Konkretus keistinių įstatymų sąrašas negali būti pateiktas, nes tik kompetentingos institucijos gali įvertinti savo kompetencijos srities asmens duomenų viešinimo būtinumą ir proporcingumą, reikiamus duomenų atvėrimo pakartotinai naudoti ar (ir) duomenų teikimo apribojimus, kurie turi būti nustatyti įstatymu.

12.4. Priėmus VIIIVĮ projektą, reikės:

12.4.1. pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. gegužės 15 d. nutarimą Nr. 349 „Dėl Valstybės informacinių išteklių įstatymo įgyvendinimo“;

12.4.2. pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 16 d. nutarimą Nr. 1263 „Dėl registrų sąrašo reorganizavimo į Registrų ir valstybės informacinių sistemų registrą ir Registrų ir valstybės informacinių sistemų registro nuostatų patvirtinimo“.

12.4.3. priimti ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymą, patvirtinantį Informacinių sistemų registro informacinės sistemos nuostatus.

13. Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšos, kurių prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymų projektams įgyvendinti nereikės skirti valstybės, savivaldybių ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų. Taip pat jokių lėšų nebus sutaupyta.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Specialistų vertinimų ir išvadų dėl Įstatymo projekto nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas ir sritis

Nėra.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.